

СОВЕТ ФЕДОРОВСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
КАЙБИЦКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО
РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ
КАЙБЫЧ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ
ФЕДОРОВСКИЙ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

РЕШЕНИЕ

КАРАР

31.10.2019 ел.

Федоровский авылы

№ 25

Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районның Федоровский авыл жирлегендә бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турындагы нигезләмәне раслау хакында

1998 елның 31 июлендәге 145-ФЗ номерлы Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм 2004 елның 29 маенданы 35-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Бюджет кодексы нигезендә Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районның Федоровский авыл жирлеге Советы КАРАР КЫЛДЫ:

1. «Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районның Федоровский авыл жирлегендә бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турындагы нигезләмәне» расларга (кушымта итеп бирелә).

2. 15-28 ст., 31 ст., 37 ст. нигезләмәләре жирлек бюджетын тезегендә һәм үтәгендә 2020 ел бюджетыннан башлап барлыкка килә торган хокук мөнәсәбәтләренә һәм 2021, 2022 елларның план чорына кулланыла дип билгеләргә.

3. Элеге каарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чeltәрендә <http://pravo.tatarstan.ru> веб адресы буенча «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында», «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чeltәрендә Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районның Федоровский авыл жирлеге рәсми сайтында бастырырга .

4. Элеге каарның үтәлешен контролльдә тотуны үземдә калдырам.

Татарстан Республикасы
Кайбыч муниципаль районы
Федоровский авыл
Жирлеге Башлыгы

Ф.Ф.Зайнуллин

Татарстан Республикасы
Кайбыч муниципаль районның
Федоровский авыл жирлеге Советының
31.10.2019 е. 25 номерлы каарына күшымта

**Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районның Федоровский авыл жирлегендә
бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турында
НИГЕЗЛӘМӘ**

Ібүлек. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

Статья 1. Элеге Нигезләмә белән көйләнә торган хокук мөнәсәбәтләре

Федоровский авыл жирлегендә бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турындагы элеге Нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Россия Федерациясе Салым кодексы, Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районның Федоровский авыл жирлеге Уставы (алга таба - Жирлек) нигезендә Жирлек бюджетын төзү, карау, раслау, үтәү һәм аның үтәлешен тикшереп тору барышында, шулай ук муниципаль алынмаларны һәм муниципаль бурыч белән идарә итү процессында бюджет хокук мөнәсәбәтләре субъектлары арасында барлыкка килә торган бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала.

2 статья. Жирлектә бюджет хокук мөнәсәбәтләрен гамәлгә ашыруның хокукий нигезләре

Бюджет хокук мөнәсәбәтләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, элеге Нигезләмә, Россия Федерациясе бюджет канунчылыгының башка актлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

3 статья. Элеге Нигезләмәдә кулланыла торган төшенчәләр һәм терминнар

Элеге Нигезләмәдә кулланыла торган төшенчәләр һәм терминнар Россия Федерациясе Бюджет кодексы билгеләгән мәгънәләрендә кулланыла.

4 статья. Жирлек бюджетының хокукий формасы.

Федоровский авыл жирлеге бюджеты (алга таба - Жирлек бюджеты) Федоровский авыл жирлеге Советы (алга таба - Жирлек Советы) каары формасында эшләнә һәм раслана.

Жирлек бюджеты өч елга - чираттагы финанс елына һәм план чорына төзелә һәм раслана.

Жирлек бюджеты проектын төзү Федоровский авыл жирлегенең Башкарма комитеты (алга таба текст буенча - Жирлекнең Башкарма комитеты) Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә билгеләгән тәртиптә һәм аның Жирлек Советының аның таләпләрен үтәгән килеш кабул ителә торган хокукий актлары буенча гамәлгә ашырыла.

5 статья. Жирлектә Россия Федерациясенең бюджет классификациясен куллану үзенчәлекләре

1. Жирлек бюджеты проектын төзегәндә, Жирлек бюджетын үтәгәндә Россия Федерациясе бюджет системасының башка дәрәҗәләре бюджетләри белән чагыштыруны тәэмин итү, Жирлек бюджеты үтәлеше, аның үтәлеше турында хисаплылык формалаштыру максатларында Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган норматив хокукий актлар нигезендә Россия Федерациясенең бюджет классификациясе кулланыла.

2. Жирлек бюджетын формалаштырганда, раслаганда һәм үтәгәндә Россия Федерациясенең бюджет законнары белән билгеләнгән нормативлар нигезендә Россия Федерациясе бюджет

системасы бюджетлары арасында бүленэ торган керемнэр буенча бюджет керемнэренең баш администраторлары кодларының дәвамлылығы тәэмін ителә.

6 статья. Бюджет процессы принциплары

Жирлек Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән Россия Федерациясе бюджет системасы принципларына нигезләнә:

- бюджет системасының бердәмлеке;
- керемнэр һәм чыгымнар һәм бюджет кытлыкларын финанслау чыганакларын аеру;
- бюджетларның мөстәкыйльлеге;
- бюджетлар кытлыкларын финанслау керемнәрен, чыгымнарын һәм чыганакларын чагылдыру тулылығы;
- нисбәтлелек;
- бюджет акчаларыннан файдалануның нәтижәлелеге;
- бюджет чыгымнарының гомуми (жыелма) каплавы;
- үтә күренмәлелек (ачыклык);
- бюджетның дөреслеге;
- адреслылык һәм бюджет акчаларының максатчан характерда булуы;
- чыгымнарының бирелгәнлелеге;
- кассаның бердәмлеке.

7 статья. Жирлектә бюджет процессының төп этаплары

Жирлектә бюджет процессы түбәндәге этапларны үз эченә ала:

- чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлекнең социаль-икътисадый үсеш фаразларын, чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләрен эшләү;
- бюджет проектын төзү;
- бюджетны карау һәм раслау;
- жирлек бюджетын үтәү;
- бюджет турыйнагы карага узгәрешләр һәм өстәмәләр кертү;
- бюджет үтәлеше турыйнагы хисапны раслау;
- муниципаль финанс контролен гамәлгә аширу.

Финанс елы календарь елга туры килә һәм 1 гыйнвардан 31 декабрьгә кадәр дәвам итә.

8 статья. Бюджет процессында катнашучылар

Жирлектә бюджет процессында түбәндәгеләр катнаша:

- Жирлек советы;
- Жирлек Башлыгы;
- Жирлекнең Башкарма комитеты;
- Жирлекнең ревизион комиссиясе;
- бюджет акчаларын баш бүлүчеләр (бүлүчеләр);
- бюджет акчаларын алучылар;
- бюджет керемнәренең баш администраторлары (администраторлар);
- бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторлары (администраторлар).

9 статья. Бюджет процессында катнашучыларның бюджет вәкаләтләре

1. Жирлек Советы:

- Жирлек бюджетын һәм аның үтәлеше турыйнагы хисапларны карый һәм раслый;
- Жирлек бюджетының үтәлешен алга таба тикшереп торуны оештыра;
- Россия Федерациясе Бюджет кодексы, 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турыйнда» Федераль закон, Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукий актлары, Жирлек Уставы, әлеге Нигезләмә нигезендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашира.

Жирлек советына Россия Федерациисе Конституциясендә, Россия Федерациисе Бюджет кодексында, Россия Федерациисенең һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукий актларында билгеләнгән бюджет мәсьәләләре буенча компетенция чикләрендә аның вәкаләтләрен тәэмин итү өчен кирәkle барлык мәгълүмат Жирлекнең Башкарма комитеты тарафыннан бирелергә тиеш.

2. Жирлекнең Башкарма комитеты бюджет проектын төзүне тәэмин итә, Жирлек Советына раслауга кирәkle документлар һәм материаллар белән кертә, Жирлек бюджетының үтәлешен һәм бюджет хисаплылыгын төзүне тәэмин итә, Жирлек Советына раслауга Жирлек бюджетының үтәлеше турында хисап тапшыра, муниципаль бурыч белән идарә итүне тәэмин итә, Россия Федерациисе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә һәм (яисә) алар нигезендә бюджет хокук мәнәсәбәтләрен жайга сала торган муниципаль хокукий актларда билгеләнгән башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

3. Жирлек комиссиясе түбәндәгеләрне гамәлгә ашыра:

-бюджет акчаларыннан файдалануның экономиясен һәм нәтижәлелеген билгеләүгә юнәлдерелгән нәтижәлелек аудиты;

-бюджет турындагы каарлар, бюджет законнарының башка норматив хокукий актлары проектларына, шул исәптән бюджет күрсәткечләренең (параметрларының һәм характеристикаларының) нигезлелеген экспертиза ясау;

- муниципаль программаларга экспертиза ясау;

- бюджет процессына анализ һәм мониторинг ясау, бюджет үтәлеше турындагы хисап буенча тикшерүләр үткәру һәм бәяләмәләр әзерләү, шулай ук бюджет процессында ачыкланган тайпышларны бетерү һәм аны камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләү;

-бюджет акчаларын бүлүчеләрнең баш администраторлары, бюджет керемнәренең баш администраторлары, бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторлары (алга таба - бюджет акчаларының төп администраторлары) һәм эчке финанс аудитын гамәлгә ашыруны камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләү.

4. Бюджет акчаларының баш бүлүчесе:

расланган бюджет ассигнованиеләре һәм бюджет йөкләмәләре лимитлары нигезендә бюджет акчаларыннан файдалануның нәтижәлелеген, адреслылыгын һәм максатчан характеристын тәэмин итә;

аңа буйсынуучы күрсәтмәләр бирүчеләрнең һәм бюджет акчаларын алучыларның исемлеген төзи;

бюджетның тиешле чыгымнарын планлаштыра, бюджет ассигнованиеләрен нигезләүне төзи;

бюджет йөкләмәләре лимитларын формалаштыру һәм үзгәрту буенча тәкъдимнәр кертә;

казна учреждениеләре булып торучы бюджет акчаларын алучыларның бюджет сметаларын раслау тәртибен билгели;

муниципаль биремнәрне үтәүне формалаштыра, раслый һәм контрольдә tota;

максатчан билгеләнештәге бюджетара субсидияләрне, субвенцияләрне һәм башка бюджетара трансфертларны, шулай ук Россия Федерациисе Бюджет кодексында билгеләнгән башка субсидияләрне һәм бюджет инвестицияләрен, аларны биргәндә билгеләнгән шартларны, максатларны һәм тәртипне алучылар тарафыннан үтәүне тәэмин итә;

аңа буйсынуучы бюджет акчаларын алучыларның акчалата йөкләмәләре буенча муниципаль берәмлек исеменән тиешенчә җавап бирә;

Россия Федерациисе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә һәм алар нигезендә кабул ителә торган, бюджет хокук мәнәсәбәтләрен жайга сала торган муниципаль хокукий актларда билгеләнгән бүтән бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

5. Бюджет чаralары бүлүче:

- бюджетның тиешле чыгымнарын планлаштыра;

- бюджет ассигнованиеләрен, бюджет акчаларын алучыларга һәм (яисә) бюджет акчаларын алучыларга бюджет йөкләмәләре лимитларын бүлә һәм бюджетның тиешле өлешен башкара;

- бюджет акчаларын баш бүлүчегә бюджет язмасын формалаштыру һәм үзгәрту буенча тәкъдимнәр кертә;

- максатчан билгеләнештәге бюджетара субсидияләрне, субвенцияләрне һәм башка бюджетара трансфертларны, шулай ук Россия Федерациисе Бюджет кодексында билгеләнгән башка субсидия-

лэрне һәм бюджет инвестицияләрен, аларны биргәндә билгеләнгән шартларны, максатларны һәм тәртипне алучылар тарафыннан үтәүне тәэммин итә;

- бюджет акчаларының баш бүлүчесе билгеләнгән очракта һәм тәртиптә бюджет акчалары нең үз карамагында булган аерым бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

6. Бюджет чарапарын алучы түбәндәге бюджет вәкаләтләренә ия:

- бюджет сметасын төзи һәм үти;

- бюджет йөкләмәләренең һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләренең китерелгән лимитлары чикләрендә бюджет йөкләмәләрен кабул итә һәм (яисә) үти;

- үзенә каралган бюджет ассигнованиеләренең нәтижәлелеген, максатчан кулланылышын тәэммин итә;

- бюджет язмасын үзгәрту буенча тәкъдимнәрне баш күрсәтмә бирүчегә (курсәтмә бирүчегә) кертә;

- бюджет исәбен алыш бара (бюджет исәбен алыш баруны тәэммин итә) йә килешү нигезендә бу вәкаләтне башка учреждениегә (үзәкләштерелгән бухгалтериягә) тапшира;

- бюджет хисабын формалаштыра (булдыруны тәэммин итә) бюджет акчаларын баш бүлүчегә (бүлүчегә) тәкъдим итә;

- Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм аның нигезендә кабул ителгән, бюджет хокук мөнәсәбәтләрен, әлеге Нигезләмәне жайга сала торган хокукий актларда билгеләнгән башка вәкаләтләрне башкара.

10 статья. Бюджет керемнәре

1. Жирлек бюджеты керемнәре Россия Федерациясенең бюджет законнары, салымнар һәм жыемнар турындагы Россия Федерациясе законнары һәм башка мәжбүри түләүләр турындагы законнар нигезендә төзелә.

2. Жирле салымнар турында карап, жирле бюджетлар керемнәрен үзгәртүгә китерә торган, жирле бюджетлар керемнәрен үзгәртүгә китерә торган, чираттагы финанс елында һәм план чорында үз көченә керә торган Совет каарлары чираттагы финанс елына һәм план чорына Жирлек бюджеты турында карап проекты кертелгәнче 10 көннән дә соңға калмычка кабул ителергә тиеш.

11 статья. Бюджет чыгымнары

1. Бюджет чыгымнарын формалаштыру Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән дәүләт хакимиите органнарының, Россия Федерациясе субъектларының дәүләт хакимиите органнарының һәм жирле үзидарә органнарының вәкаләтләрен чикләүгә бәйле чыгым йөкләмәләре нигезендә гамәлгә ашырыла, аларны үтәү Россия Федерациясе законнары нигезендә чираттагы финанс елында һәм план чорында Кушман авыл жирлеге бюджеты акчалары исәбеннән башкарылырга тиеш.

12 статья. Резерв фонды

Жирлек бюджетының чыгым өлешендә Жирлек Башкарма комитетының резерв фондын булдыру күздә тотылырга мөмкин.

Жирлек Башкарма комитетының резерв фонды күләме бюджет турындагы карап белән билгеләнә һәм чыгымнарының гомуми күләменен 3 процентаеннан арта алмый.

Резерв фондының акчаларын тоту тәртибе Жирлекнең Башкарма комитеты тарафыннан раслана.

Башкарма комитетның резерв фондының бюджет ассигнованиеләрен куллану турында хисап Жирлек бюджетының үтәлеше турында еллык отчетка күшүмтә итеп бирелә.

13 статья. Муниципаль ихтыяжлар өчен товарлар кайтартуга, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә заказлар урнаштыру

1. Муниципаль ихтыяжлар өчен товарлар кайтартуга, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә заказлар урнаштыру дәүләт һәм муниципаль ихтыяжлар өчен заказлар урнаштыру турындагы Россия Федерациясе законнары нигезендә башкарыла.

2. Муниципаль контрактлар, Россия Федерациисе Бюджет кодексының 72 статьясындағы 3 пункттында билгеләнгән очраклардан тыш, бюджет йөкләмәләре лимитлары чикләрендә төзелә һәм туләнә.

14 статья. Бюджет кытлығы

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорының һәр елында Жирлек бюджеты кытлығы, әлеге статьяның 2 пунктында билгеләнгән чикләуләрне үтәп, Жирлек бюджеты турында карап белән билгеләнә.

2. Жирлек бюджеты кытлығы кертемнәрнең һәм (яисә) салым керемнәренең расланган куләмен өстәмә нормативлар буенча түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча исәпкә алмыйча жирле бюджет керемнәренең расланган гомуми еллык куләменең 10 процентыннан артмаска тиеш.

Жирлеккә карата Россия Федерациисе Бюджет кодексының 136 статьясындағы 4 пунктында карапланча чараларны гамәлгә ашырган очракта, Жирлек бюджеты кытлығы түләүләрнең расланган куләмен һәм (яисә) түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәре куләмен исәпкә алмыйча гына бюджеттагы керемнәрнең расланган гомуми еллык куләменең 5 процентыннан артмаска тиеш.

Бюджет турында Совет карары белән билгеләнгәндә, Жирлек милкендәге акцияләрне сатудан кергән керемнәр һәм капиталда катнашуның башка формаларындағы керемнәр бюджет кытлығын финанслау чыганаклары составында ачыкландырылған һәм (яисә) бюджет чараларын исәпкә алу счетларында калган акчалар кимегән очракта, Жирлеккә бюджет дефициты шушы пункт белән билгеләнгән чикләуләрне, күрсәтелгән керемнәрнең суммалары чикләрендә һәм Жирлек бюджеты чараларын исәпкә алу счетларында акчаларның калган өлешләрен киметүне арттырырга мөмкин.

3. Еллык хисап күрсәткечләре буенча барлыкка килгән Жирлек бюджеты кытлығы әлеге статьяның 2, 2 пунктында билгеләнгән чикләуләргә туры килергә тиеш.

15 статья. Жирлек бюджеты кытлығын финанслау чыганаклары

Жирлек кытлығын эчке финанслау чыганаклары составына түбәндәгеләр керә:

номиналь бәясе Россия Федерациисе валютасында күрсәтелгән муниципаль кыйммәтле кәгазъяләрне урнаштырудан кергән чаралар һәм аларны каплауга юнәлдерелгән чаралар арасында аерма;

жәлеп ителгән һәм юкка чыгарылган Жирлек арасында Россия Федерациисе валютасында кредит оешмалары кредитлары арасындағы аерма;

Россия Федерациисе бюджет системасының башка бюджетларына бирелгән бюджет кредитлары белән жәлеп ителгән һәм юкка чыгарылган Жирлек арасында аерма;

тиешле финанс елы дәвамында жирлек бюджеты чараларын исәпкә алу счетларында калган акчаларны үзгәртү;

Жирлек бюджеты кытлығын эчке финанслауның башка чыганаклары.

Бюджет кытлығын эчке финанслауның башка чыганаклары составына Жирлекләр түбәндәгеләр керә:

Жирлек милкендәге акцияләрне һәм капиталда катнашуның башка рәвешләрен сатудан керемнәр;

Жирлек бюджеты чаралары буенча курс аермасы;

муниципаль гарантияләрне үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукуның барлыкка китергән йә бенефициарның принципалга таләбе хокуклары гарантка бирел торылган очракта, Россия Федерациисе валютасында урнашу гарантияләрен үтәүгә юнәлтелгән чаралар куләме;

Россия Федерациисе валютасында Жирлеккә бюджет кытлығын башка бурыч йөкләмәләрен каплауга юнәлдерелә торган чаралар куләме;

юридик затларга Россия Федерациисе валютасында бюджет кредитларын кире кайтарудан алынган акчалар һәм юридик затларга бирелгән бюджет кредитлары суммалары арасында аерма;

Россия Федерациисе бюджет системасының башка бюджетларына өлешләрне кире кайтарудан алынган акчалар һәм Россия Федерациисе бюджет системасының башка бюджетларына бирелгән бюджет кредитлары суммалары арасында аерма;

Жирлек бюджеты чараларын исәпкә алу буенча бердәм счеттан күчерелгән акчалар һәм Жирлек бюджеты чараларын исәпкә алу буенча бердәм счетка исәпләнгән акчалар арасында аерма,

Жирлек бюджеты чарапарын исәпкә алу буенча бердәм счетта калган акчалар белән идарә итү операцияларен үткәргәндә.

Жирлек Советының хокукий акты белән билгеләнә торган күләмдә агымдагы финанс елы башына Жирлек бюджетының калган чарапары агымдагы финанс елында кассадагы вакытлы өзеклекләрне каплауга һәм муниципаль контрактларга жирлек исеменнән төзелгән товарларны кайтаруга, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә түләү өчен бюджет ассигнованиеләрен арттыруга, әлеге муниципаль контрактларның шартлары нигезендә хисап финанс елында түләнергә тиешле товарлар кайтартууга, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә агымдагы финанс елында жибәрелергә мөмкин, хисап финанс елында күрсәтелгән субсидияләр алучыларның акчалата йөкләмәләрен түләү өчен кирәkle суммалар чикләрендә бирелгән юридик затларга субсидияләр бирүгә бюджет ассигнованиеләре әлеге субсидияләр чыганаклары күрсәтелгән субсидияләр күләме Жирлек бюджеты турында карап белән караплан очракларда күрсәтелгән максатларга файдаланылмаган бюджет ассигнованиеләренең калган суммасыннан артмый торган күләмдә түләнергә мөмкин.

Жирлекләр бюджет кытлыгын тышкы финанслау чыганаклары составына түбәндәгеләр керә:

Россия Федерациясеннән чит ил валютасында жәлеп ителгән һәм максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында бирелгән бюджет кредитлары арасындағы аерма;

максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында Россия Федерациясенә чит ил валютасында бирелгән муниципаль гарантияләрне үтәүгә юнәлтелгән чарапар күләме, муниципаль гарантияләрне гарант тарафыннан үтәү принципалга карата гарантның регресс таләбе хокуқын барлыкка китергән очракта.

16статья. Муниципаль Жирлек бурычының структурасы

Жирлекнен бурыч йөкләмәләре түбәндәге формаларда булырга мөмкин:

- 1) Жирлек халкының кыйммәтле кәгазъләре (муниципаль кыйммәтле кәгазъләр);
- 2) Россия Федерациисе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка Россия Федерациисе валютасында жәлеп ителгән бюджет кредитлары;
- 3) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациясеннән чит ил валютасында жәлеп ителгән бюджет кредитлары;
- 4) Россия Федерациисе валютасында кредит оешмаларыннан жирлек тарафыннан жәлеп ителгән кредитлар;
- 5) Россия Федерациисе валютасында күрсәтелгән Жирлек гарантияләре (муниципаль гарантияләр);
- 6) максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында Россия Федерациисе чит ил валютасында бирелгән муниципаль гарантияләр;
- 7) Россия Федерациисе Бюджет кодексын гамәлгә керткәнче барлыкка килгән һәм муниципаль бурычка кертелгән башка бурыч йөкләмәләре.

Муниципаль бурыч күләменә түбәндәгеләр керә:

- 1) муниципаль кыйммәтле кәгазъләр буенча бурычының номиналь суммасы;
- 2) Россия Федерациисе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;
- 3) кредит оешмаларыннан жирлек тарафыннан жәлеп ителгән кредитлар буенча төп бурыч күләме;
- 4) муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме;
- 5) Жирлекнен юкка чыгарылмаган башка бурыч йөкләмәләре күләме.

Муниципаль эчке бурыч күләменә түбәндәгеләр керә:

- 1) йөкләмәләре Россия Федерациисе валютасында күрсәтелгән муниципаль кыйммәтле кәгазъләр буенча бурычының номиналь суммасы;
- 2) Россия Федерациисе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме, алар буенча Россия Федерациисе валютасында күрсәтелгән йөкләмәләр;
- 3) йөкләмәләре Россия Федерациисе валютасында күрсәтелгән кредит оешмаларыннан жирлек тарафыннан жәлеп ителгән кредитлар буенча төп бурыч күләме;
- 4) муниципаль гарантияләр буенча Россия Федерациисе валютасында күрсәтелгән йөкләмәләр күләме;

5) Россия Федерациисе валютасында күчеп килүнөн юкка чыгарылмаган башка бурыч йөклөмөләре күләме.

Муниципаль тышкы бурыч күләменә түбәндәгеләр керә:

1) максатчан чит ил кредитларыннан файдалану қысаларында Россия Федерациисеннән кеше тарафыннан жәлеп ителгән чит ил валютасында бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;

2) максатчан чит ил кредитларыннан файдалану қысаларында Жирлек тарафыннан чит ил валютасында бирелгән муниципаль гарантияләр буенча йөклөмөләр күләме.

Жирлекнең озак сроклы (кимендә бер ел), уртacha сроклы (бер елдан биш елга кадәр) həm озак сроклы (биштән алып 10 елга кадәр) йөклөмөләре булырга мөмкин.

17 статья. Жирлекнең Россия Федерациисе валютасында күрсәтелгән бурыч йөклөмөләрен туктату həm аларны муниципаль бурычтан алу

1. Эгәр Россия Федерациисе валютасында белдерелгән муниципаль бурыч йөклөмәсе муниципаль бурыч йөклөмәсен юкка чыгаруга (кредитор тарафыннан билгеләнгән йөклөмөләр həm муниципаль хокукий актлар белән үтәлмәгән) муниципаль бурыч йөклөмәсен муниципаль бурыч йөклөмәсе шартларында каралган чорны юкка чыгару датасыннан соң өч ел дәвамында үтәлмәгән очракта, күрсәтелгән йөклөмә тулысынча туктатылган дип санала həm, әгәр Район вәкиллекле органының муниципаль хокукий актларында башкасы каралмаган булса, муниципаль бурычтан төшереп калдырыла.

Россия Федерациисе валютасында муниципаль гарантияләр буенча Жирлекнең бурыч йөклөмөләре муниципаль гарантияләрне туктатуга нигез булып торучы вакыйгалар (хәлләр) килгәндә тулысынча туктатылган дип санала həm күрсәтелгән вакыйгалар (хәлләр) килеп житу (килеп житу турында белешмәләр алу) дәрәжәсе буенча муниципаль бурычтан төшереп калдырыла.

2. Элеге статьяның 1 пунктының беренче абзацында күрсәтелгән сроклар тәмамланғанин сон Жирлек Советы Россия Федерациисе валютасында күрсәтелгән муниципаль бурыч йөклөмөләрен муниципаль бурычтан төшереп калдыру турында муниципаль хокукий акт чыгара.

3. Муниципаль бурычтан чигерү Россия Федерациисе валютасында күрсәтелгән исемлеккә ташлана торган муниципаль бурыч төрләре буенча муниципаль бурыч күләмен жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганакларында исемлек суммасын чагылдырмыйча гына аларны сыйып ташлау суммасына киметү юлы белән гамәлгә ашырыла.

4. Элеге статьяның 1 пунктындагы беренче абзацының, 2 həm 3 пунктларының гамәлдә булуы кредит килешүләре буенча йөклөмәләргә, Россия Федерациисе. Россия Федерациисе субъектлары həm башка муниципаль берәмлекләр алдында муниципаль бурыч йөклөмөләренә кагылмый.

5. Реструктурлаштырылган, шулай ук юкка чыгарылган (сатып алынган) муниципаль бурыч йөклөмөләрен муниципаль бурычтан алу Россия Федерациисе Бюджет кодексының 105 həm 113 статьялары нигезләмәләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

6. Түләү датасы башланганчы, муниципаль кыйммәтле кәгазыләрне эмиссияләү шартлары нигезендә аларны тулысынча эмитацияләгән орган тарафыннан сатып алынган (Россия Федерациисе законнарында каралган башка операцияләрне алмашу нәтижәсендә алынган) муниципаль кыйммәтле кәгазыләр чыгару күрсәтелгән орган карары буенча вакытыннан алда юкка чыгарылган дип танылырга мөмкин.

Муниципаль кыйммәтле кәгазыләр эмитенты аларны юкка чыгару датасы башланганчы сатып алынган (Россия Федерациисе законнарында каралган башка операцияләрне алмаштыру нәтижәсендә алынган) муниципаль кыйммәтле кәгазыләр буенча йөклөмөләр үтәлгән дип танырга хокуклы.

18 статья. Муниципаль алынмалар

1. Жирлек муниципаль эчке хисаплашулар дигендә муниципаль кыйммәтле кәгазыләр урнаштыру юлы белән həm Россия Федерациисе бюджет системасының башка бюджетларыннан həm кредит оешмаларыннан кредитлар алу юлы белән заем акчаларыннан муниципаль бюджетка жәлеп

иту аңлашила, алар буенча алар Россия Федерациясе валютасында белдерелгән заемщик буларак Жирлекләрнең бурыч йөкләмәләре барлыкка килә.

2. Жирлек муниципаль тышкы алымалары дигэндә, Россия Федерациясе тарафыннан максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында Жирлек исеменнән жирле бюджетка кредитлар җәлеп иту аңлашила, алар буенча чит ил валютасында чагылыш тапкан Россия Федерациясе каршындагы Жирлекнәң бурыч йөкләмәләре барлыкка килә.

3. Муниципаль тышкы алымалар чираттагы финанс елына һәм план чорына Россия Федерациясенең тышкы дәүләт хисаплашулыры программасына кертелгән проектларны финанслау максатларында гамәлгә ашырыла.

4. Жирлек исеменнән Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм Жирлек Уставы нигезендә муниципаль алымаларны гамәлгә ашыру хокукуна жирле администрация (Жирлекнәң башкармакүрсәтмә органы) ия.

5. Муниципаль кыйммәтле кәгазыләрне урнаштыру түбәндәге шартларны үтәгән очракта, Жирлек тарафыннан гамәлгә ашырыла:

1) Жирлекнәң бурыч йөкләмәләре буенча срогы чыккан бурычы булмау;

2) Жирлек тарафыннан Россия Федерациясе Хөкүмәте билгели торган дәрәҗәдән тубәнрәк кредит рейтинги алынган, исемлеге Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә торган юридик затларның берәрсеннән яисә берничә рейтинг гамәлләрен гамәлгә ашыруучы заттан.

6. Жирлекләр, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31¹ статьясы нигезендә бурыч тотрыклылығы уртacha булган заемщиклар төркеменә керткән очракта, муниципаль алымаларны гамәлгә ашырырга, районның бурыч тотрыклылығы күрсәткечләрен арттыруга китерә торган күләмнәрдә муниципаль гарантияләр бирергә, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясындагы 5 пунктында каралган, Жирләүне бурыч тотрыклылығы дәрәҗәсে түбән булган заемщиклар төркеменә кертергә мөмкинлек биргән дәрәҗәләргә кадәр муниципаль гарантияләр бирергә хокуклы түгел.

8. Жирлек, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31¹ статьясы нигезендә бурыч тотрыклылығы түбән булган заемщиклар төркеменә керткән очракта, муниципаль алымаларны гамәлгә ашырырга, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясындагы 5 пунктында каралган Жирлекнәң бурыч тотрыклылығы күрсәткечләре күрсәткечләрен арттыруга китерә торган күләмнәрдә муниципаль гарантияләр бирергә хокуклы түгел.

9. Жирлек, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31¹ статьясы нигезендә бурыч тотрыклылығы түбән булган заемщиклар төркеменә керткән очракта, кредит оешмаларыннан кредитлар рәвешендә һәм кыйммәтле кәгазыләр урнаштыру юлы белән муниципаль эчке үзләштерүләрнә Жирлекнәң бурыч йөкләмәләрен рефинанслау максатларында гына, шулай ук Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясындагы 9 пунктында һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31¹ статьясындагы 7 пунктында каралган түләүгә сәләтлелекне торғызу планы кысаларында бирелгән максатчан бюджет кредитлары рәвешендә гамәлгә ашырырга хокуклы.

10. Жирлек, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31¹ статьясы нигезендә бурыч тотрыклылығы түбән булган заемщиклар төркеменә керткән очракта, муниципаль тышкы алымаларны гамәлгә ашырырга һәм чит ил валютасында муниципаль гарантияләр бирергә хокуклы түгел.

11. Жирлек, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31¹ статьясы нигезендә бурыч тотрыклылығы түбән булган заемщиклар төркеменә керткән очракта, муниципаль эчке алымаларны гамәлгә ашырырга, муниципаль гарантияләрнә Татарстан Республикасы Финанс министрлығы тарафыннан муниципаль эчке алымалар, Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр, чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль гарантияләр, шулай ук күрсәтелгән программаларга үзгәрешләр кертелгән очракта гына Россия Федерациясе валютасында бирергә хокуклы.

12. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясындагы 9 пунктында каралган Жирлекнәң түләү сәләтен торғызу планы кысаларында бирелгән Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан максатчан бюджет кредитлары буенча жирлекләр йөкләмәләрен реструктуризацияләү рөхсәт итлеми.

19 статья. Жирлекнең алымаларны чит ил валютасында күчеру белән гарантияләр бирыңчәлекләре

Жирлек Россия Федерациясенең чит ил валютасында алган акчаларын Россия Федерациясеннән алыш, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 103 статьясындагы 25 пункты нигезләмәләрен исәпкә алыш, чит ил кредитларыннан жәлеп ителгән максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында гына чит ил валютасында гарантияләр бирергә хокуклы.

20 статья. Муниципаль алымаларның чик күләме

1. Тиешле финанс елына муниципаль алымалар алуның иң чик күләме дигәндә тиешле финанс елына муниципаль эчке һәм тышкы алымалар программалары буенча жирле бюджетка акчалар жәлеп итүнен жыелма күләме анлашыла.

2. Жирле бюджетка акчалар жәлеп итү күләмнәре, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 103 һәм 104 статьялары нигезләмәләрен исәпкә алыш, чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль эчке һәм тышкы алымалар программалары белән билгеләнә һәм тиешле финанс елында акчалар жәлеп итүнен гомуми суммасы жирле бюджет кытлыгын финанслауга юнәлдерелә торган акчаларның гомуми суммасыннан артмаска тиеш, һәм жирле бюджет турындагы карап белән тиешле финанс елына расланган Жирлекнең бурыч йөкләмәләрен каплау күләмнәреннән артмаска тиеш.

3. Хисап финанс елында Жирлек акчаларының гомуми суммасы жирле бюджет кытлыгын финанслауга юнәлдерелгән акчаларның гомуми суммасыннан артып китсә, агымдагы финанс елына салымнарның иң чик күләмен киметеп, күрсәтелгән арттырып жибәрүгә юнәлдерелгән максатларга юнәлдерелергә тиеш.

21 статья. Муниципаль эчке һәм тышкы бурычның югары чикләре һәм Жирлекнең бурыч топрыклылыгы күрсәткечләренең чик күрсәткечләре

1. Жирле бюджет турындагы карап белән муниципаль эчке бурычның, муниципаль тышкы бурычның (Жирлекнең чит ил валютасында йөкләмәләре булган очракта) еске чикләре, елның 1 гыйнварына, чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан килүче елның 1 гыйнварына (чираттагы финанс елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына торышы буенча) билгеләнә, шул исәптән Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр буенча бурычның югары чиге, чит ил валютасында муниципаль гарантияләр буенча (чит ил валютасында муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр булган очракта) күрсәтелә.

2. Муниципаль эчке бурычның, муниципаль тышкы бурычның югары чикләре (жирлектә чит ил валютасында йөкләмәләре булган очракта) әлеге статьяның 3 һәм 4 пунктларында билгеләнгән чикләүләрне үтәгәндә билгеләнә.

3. Муниципаль бурыч күләме жирле бюджет турындагы карап белән чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) расланган жирле бюджет керемнәренең, физик затлар керемнәренә салымнан түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәренен расланган күләмен исәпкә алмыйча, жирле бюджет керемнәренең гомуми күләмнән артмаска тиеш.

Россия Федерациясе Бюджет кодексының 136 статьясындагы 4 пунктында караган чааралар күрелгән очракта, бурыч күләме чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) жирле бюджет керемнәренең гомуми күләмнән, физик затлар керемнәренә салымнан түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча, кире кайтарылмый торган керемнәренең һәм (яисә) салым керемнәренен расланган күләмен исәпкә алмыйча, жирле бюджет керемнәренең гомуми күләмнән 50 проценттан артмаска тиеш.

4. Муниципаль бурычка хезмәт күрсәту чыгымнары күләме түбәндәге таләпләрне үтәгәндә жирле бюджет турындагы карап белән раслана:

1) чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) муниципаль бурычка хезмәт күрсәтугә чыгымнар күләме чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законы белән расланган Татарстан Республикасы законы яисә чираттагы финанс елына һәм план чорына жирле бюджет турындагы карап (чираттагы финанс елы) белән тиешле бюджет чыгымнарының гомуми күләменең 10

процентыннан артмаска тиеш, мона Россия Федерациисе бюджет системасы бюджетларыннан бирелэ торган субвенциялэр исәбеннән башкарыла торган чыгымнар күләме керми;

2) чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) жирле бюджет турында каар белән расланган чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) һәм Россия Федерациисе бюджет системасы бюджетларыннан гомуми салым, салым булмаган керемнәр күләменен жирле бюджет түләвенең һәм дотацияләрнең еллык суммасы жирле бюджет системасы бюджетларыннан чираттагы финанс елына жирле бюджет турында каар белән расланган түләүләрнең 20 процентаеннан артмаска тиеш; курсәтелгән нисбәтне исәпләгендә, елның 1 гыйнварыннан соң, киләсе финанс елында һәм план чорыннан соң бурычларны вакытыннан алда каплауга жибәрелә торган түләүләр суммасы исәпкә алынмый.

22 статья. Чит ил валютасында муниципаль гарантияләр программы

1. Чит ил валютасында муниципаль гарантияләр программы чираттагы финанс елында һәм план чорында бирелэ торган чит ил валютасында муниципаль гарантияләр исемлегеннән гыйбарәт, тубәндәге белешмәләрне курсәтеп:

1) гарантиянен һәр юнәlesh (максатлар), категорияләр (төркемнәр) һәм (яисә) гарантиянен һәр юнәleshе (максатлары) буенча гарантияләр күләмен күрсәтеп, гарантияләү юнәleshләре (максатлары);

2) гарантияләр һәм алар тәэммин итә торган йөкләмәләр валютасы;

3) гарантияләрнең гомуми күләме;

4) гарантның принципларга карата регресс таләбе хокуку булу (булмау);

5) гарантияләр бирүнен һәм үтәүнен башка шартлары.

2. Муниципаль гарантия муниципаль гарантия белән тәэммин итә торган йөкләмәләр курсәтелгән валютада бирелә һәм башкарыла.

3. Чит ил валютасында муниципаль гарантияләр программы бюджет турындагы тиешле каарга күшымта булып тора.

Статья 23. Муниципаль тышкы алынмалар программы

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль тышкы алулар программы максатчан чит ил кредитларын һәм (яисә) чираттагы финанс елында чит ил валютасында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) чит ил валютасында куллану кысаларында жирле бюджеттан чит ил валютасында җәлеп итә торган бюджет кредитлары исемлегеннән гыйбарәт.

2. Муниципаль тышкы алынмалар программы белән тубәндәгеләр билгеләнә:

1) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында федераль бюджеттан жирле бюджетка федераль бюджеттан чит ил валютасына җәлеп итә торган бюджет кредитлары буенча барлыкка килә торган бурычларны каплау күләме һәм сроклары;

2) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында жирле бюджетка федераль бюджеттан чит ил валютасында җәлеп итә торган бюджет кредитлары буенча барлыкка килгән чираттагы финанс елында һәм план чорындагы (чираттагы финанс елында) Жирлек бурычларын каплау күләме.

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль тышкы алынмалар программы жирле бюджет турындагы каарга чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) күшымта булып тора.

24 статья. Муниципаль эчке алынмалар программы

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль эчке алынмалар программы чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) гамәлгә ашырыла торган һәм (яисә) түләнелә торган тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча муниципаль эчке алынмалар исемлегеннән гыйбарәт.

2. Муниципаль эчке алынмалар программы белән тубәндәгеләр билгеләнә:

1) чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында), тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча муниципаль эчке алынмаларны гамәлгә ашырганда барлыкка килә

торган жирле бюджетка акчалар жэлеп итү күләмнәре һәм бурыч йөкләмәләрен түләүнен ин чик среклары;

2) Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән муниципаль бурыч йөкләмәләрен тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча каплау күләмнәре.

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль эчке алынналар программыны чираттагы финанс елына һәм план чорына тиешле бюджет турындагы каарга күшымта булып тора (чираттагы финанс елы).

4. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 105 статьясы нигезендә муниципаль эчке бурыч үткәрү муниципаль эчке алынналар программында чагылмый.

25 статья. Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр программы

1. Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр программыны чираттагы финанс елында һәм план чорында бирелә торган Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр исемлегеннән гыйбарәт, түбәндәге белешмәләрне күрсәтеп:

1) һәр юнәлеш (максатлар), категорияләр (төркемнәр) һәм (яисә) гарантиянең һәр юнәлеше (максатлары) буенча гарантияләр күләмен күрсәтеп, гарантияләү юнәлешләре (максатлары);

2) гарантияләрнең гомуми күләме;

3) принципалларга гарантнын регресс таләбе хокуку булу (булмау);

4) гарантияләр бирүнең һәм үтәүнең башка шартлары.

2. Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән йөкләмәләр буенча муниципаль гарантияләр бары тик Россия Федерациясе валютасында гына бирелә һәм үтәлә.

3. Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр программыны бюджет турындагы тиешле каарга күшымта булып тора.

26 статья. Муниципаль кыйммәтле кәгазыләрне урнаштыруның ин чик күләмнәре

Номиналь бәя буенча чираттагы финанс елына һәм план чорының һәр елында (чираттагы финанс елына) муниципаль кыйммәтле кәгазыләрнең ин чик күләмнәре Жирлек советы тарафыннан, тиешле бюджет турындагы каар белән билгеләнгән муниципаль эчке бурычның өске чикләре нигезендә билгеләнә.

27 статья. Муниципаль гарантияләр

1. Муниципаль гарантия шартнамәдән яисә башка килешүдән (төп йөкләмәләрдән) барлыкка килгән бенефициар алдында аның акчалата йөкләмәләрен тиешенчә үтәүне тәэммин итә.

2. Муниципаль гарантия принципалның йөкләмәләрен вакытыннан алда үтәүне тәэммин итми, шул исәптән аларны вакытыннан алда башкару йә бурычларны үтәү срокы якынлашып килуче дип саналган вакыйгалар (хәлләр) һөжүм итү турында таләпләр куелган очракта да.

3. Муниципаль гарантиянең язма рәвеше мәжбүри.

4. Муниципаль гарантия төп йөкләмәләр суммасы күрсәтелгән валютада бирелә һәм башкарыла.

5. Муниципаль гарантия буенча гарант гарантия суммасы чикләрендә үзе тәэммин иткән йөкләмә буенча субсидия жаваплылыгына ия.

6. Муниципаль гарантиядә түбәндәгеләр күрсәтелә:

1) гарантның (тиешле гавами-хокукий берәмлек - Район) исеме һәм гарант исеменнән гарантия биргән органның исеме;

2) бенефициарның исеме;

3) принципал исеме;

4) гарантия бирелә торган йөкләмә (исеме, бәяләмә датасы һәм номеры (ул булганды), төп йөкләмәнең гамәлдә булу срокы яисә аның буенча йөкләмәләрне үтәү срокы, якларның исемнәре, төп йөкләмәләрнең башка житди шартлары күрсәтелеп);

5) гарантия буенча гарант йөкләмәләре күләме һәм гарантиянең ин чик суммасы;

6) гарантия бирү нигезләре;

7) гарантиянең үз көченә керү датасы яисә гарантия үз көченә керә торган вакыйга (шарт);

8) гарантиянең гамәлдә булу вакыты;

9) гарантияле очракны билгеләү, гарантия үтәү турында бенефициарның таләпләрен күрсәту вакыты һәм тәртибе;

10) гарантияне чакыртып алу нигезләре;

11) гарантия буенча гарант тарафыннан йөкләмәләрне башкару тәртибе;

12) гарантия суммасын тулы күләмдә яисә гарантия үтәгендә, үтәгендә (башка нигезләрдә туктатылганда) тулы күләмдә яисә гарантия белән тәэмин ителгән принципиалның йөкләмәләренен нинди дә булса өлешендә һәм гарантиядә билгеләнгән башка очракларда киметү нигезләре;

13) гарантияне туктату нигезләре;

14) гарантның алдан язмача ризалыгыннан башка үзгәртелә алмаган төп йөкләмәләр шартлары;

15) муниципаль гарантия буенча бенефициар гаранты (принципиалга, регресска гарантның регресс таләбе) түләгән акчаларны каплау турындагы принципиалга карата гарант таләбе булу яисә булмау;

16) гарантиянең башка шартлары, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексында, гарантның норматив хокукий актларында, гарант исsemennән гарантияне бирүче орган актларында билгеләнгән белешмәләр.

7. Гарантның принципиалга карата регресс таләбе хокукин күздә тотмаган муниципаль гарантия бары тик хужалык җәмгыйте йөкләмәләре буенча гына бирелергә мөмкин, акцияләренен 100 проценты (өлешләре) муниципаль гарантия бирә торган муниципаль гарантия биручегә карый, муниципаль гарантияне курсәтүче жирлек милкендә була. Нигезен тулысынча яисә өлешчә хосусыйлаштырган очракта, мондый муниципаль гарантия принципиалга карата гарантның регресс таләбе хокуки белән бирелгән дип санала һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексының 115³ статьясы һәм Россия Федерациясе граждан законнары таләпләренә туры килә торган, жирле администрация актларында билгеләнгән срокта гарантның тулысынча яисә гарантиянең нинди дә булса өлешендә үтәлүгә бәйле рәвештә барлыкка килә торган принципиалга карата регресс таләбе таләбенең үтәлүен тәэмин итү принципибының бурычы барлыкка килә. Күрсәтелгән тәэмин итүне тапшырганчы муниципаль гарантияне үтәү рөхсәт ителми.

8. Муниципаль гарантиянең үз көченә керүе календарь дата яисә гарантиядә күрсәтелгән билгеле бер вакыйга (шартлар) житу белән билгеләнә.

9. Бенефициарның алдан язмача ризалыгыннан башка муниципаль гарантия шартларын үзгәртергә хокуксыз.

10. Гарантка карата таләпнең муниципаль гарантия буенча кабул ителгән бенефициары, күрсәтелгән хокукларны, муниципаль гарантия белән тәэмин ителә торган принцип (эмитент) йөкләмәләрен үтәү, облигациягә хокукларны яңа хужага (сатып алучыга) күчүгә бәйле рәвештә, кыйммәтле кәгазыләр турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә тапшыру (кучү) керми, гарантның алдан язма ризалыгыннан башка (башка нигезләр буенча) тапшырыла алмый.

11. Муниципаль гарантия гарантиядә күрсәтелгән очракларда һәм нигезләрдә гарант тарафыннан (шул исәптән әлеге статьяның 6 пунктының 14 бүлегендә күрсәтелгән төп йөкләмәләр шартларында гарантның алдан язма ризалыгыннан башка үзгәртелгән очракта), шулай ук әлеге статьяның 7 пунктында һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексының 115³ статьясындагы 5 пунктында билгеләнгән бурыч принципиаломын үтәмәгәндә, кире алына.

12. Муниципаль гарантия буенча акча түләү турындагы бенефициарның таләбе (гарантия үтәлеше турындагы бенефициарның таләбе) гарантия белән билгеләнгән очракта гына (гарантияле очрак барлыкка килгәндә) гарантка белдерелергә мөмкин. Гарантия үтәлеше турында бенефициарның таләпләре гарантиядә билгеләнгән тәртиптә язма рәвештә гарантка гарантиядә күрсәтелгән документлар белән күрсәтелергә тиеш.

13. Бенефициар муниципаль гарантия һәм муниципаль гарантия биры турындагы шартнамәдә билгеләнгән сроттан иртәрәк гарантияне үтәү турындагы таләпне, шул исәптән, принцип йөкләмәләре гарантияләре белән тәэмин ителгән гарантияләрне үтәү срокы якынлашып килүче дип саналган вакыйгалар (хәлләр) барлыкка килгән очракта, күрсәтергә хокуксыз.

14. Гарант гарантияне үтәү турында бенефициар таләбе куелу турында принципиалга хәбәр итәргә һәм таләпнен күчәрмәсен принципиалга тапшырырга тиеш.

15. Гарант муниципаль гарантиядә билгеләнгән вакытта күрсәтелгән таләпкә күшымта итеп бирелгән документлар һәм таләп гарантиясе гарантиясе һәм аңа күшүп бирелгән документлар белән гарантия башкару турындагы бенефициарның таләбен каарга тиеш.

16. Гарантияне башкару турында бенефициарның һәм аңа күшымта итеп бирелгән документларның таләпләре нигезсез һәм (яисә) тиешле гарантияләр шартларына туры килми дип таныла һәм гарант бенефициарның түбәндәге очракларда таләпләрен канәтгәтләндерүдән баш тарта:

1) таләп һәм (яисә) аңа күшымта итеп бирелгән документлар гарантия (гарантиянең гамәлдә булу срокы) бирелгән вакыт тәмамланғаннан соң гарантка күрсәтелгән;

2) таләп һәм (яисә) аңа күшымта итеп бирелгән документлар билгеләнгән гарантияне бозып гарантка күрсәтелгән;

3) таләп һәм (яисә) аңа күшымта итеп бирелгән документлар гарантия шартларына туры килми;

4) бенефициар принципал һәм (яисә) өченче затлар тарафыннан тәкъдим итегендә принципал гарантияләре белән тәэмин итегендә йөкләмәләрне тиешенчә үтәүне баш тарткан;

5) элеке статьяның 7 пунктында һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексының 115³ статьясындагы 6 пунктында билгеләнгән очраклarda;

6) гарантиядә билгеләнгән башка очракларда.

17. Гарантия үтәлеше турында һәм (яисә) аңа күшымта итеп бирелгән документлар турында бенефициар таләбе муниципаль гарантиянең нигезләнмәгән һәм (яисә) тиешле шартлары булмаган дип танылган очракта, гарант бенефициарга аның таләбен канәтгәтләндерүдән баш тарту турында хәбәр итәргә тиеш.

18. Гарант, принципалның алдына китерергә мөмкин булган бәхәс бенефициары таләпләренә каршы торырга хокуклы. Гарант хәтта принципал алардан баш тарткан яки үз бурычын таныган очракта да каршы килү мәгълүматларына хокукны югалтый.

19. Гарантиянең һәм аңа күшымта итеп бирелгән документларның үтәлеше турында бенефициар таләбе расланган очракта, гарант гарантиядә билгеләнгән срокта гарантия буенча йөкләмәне үтәргә тиеш.

20. Муниципаль гарантия белән карапланган бенефициар алдында гарантның йөкләмәсе гарантия белән тәэмин итегендә принципалның вакыты чыккан йөкләмәләре күләмендә, әмма гарантия суммасыннан артык булмаган күләмдә акча түләү белән чикләнө.

21. Муниципаль гарантия буенча бенефициар алдында гарантны билгеләү туктатыла:

1) гарантиядә билгеләнгән күләмдә бенефициар гарантиясен түләп;

2) ул бирелгән (гарантиянең гамәлдә булу вакыты) гарантиядә билгеләнгән вакыт узгач;

3) гарантия белән тәэмин итегендә принципалның принципалга һәм (яисә) өченче затлар тарафыннан үтәлгән очракта йә курсәтелгән йөкләмәләре башка нигезләр буенча туктаткан очракта (бенефициар тарафыннан курсәтелгән гарантка һәм (яисә) судка гарантияне үтәү турындагы таләпнен булуына карамастан);

4) бенефициарның гарантка һәм (яисә) бенефициарның гарантия буенча йөкләмәләреннән гарантны азат итү турындагы язма гаризасын кире кагу юлы белән, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 115¹ статьясында карапланган гарантка принципал гарантка мондый гарантия буенча бенефициарларның фактта булмавы һәм киләчәктә алар барлыкка килү өчен нигезләрнең булмавы шартларында гарантия кире кагу нәтиҗәсендә;

5) гарантия бирелгән принципалның йөкләмәсе билгеләнгән вакытта барлыкка килмәсә;

6) бенефициар гарантка һәм (яисә) судка гарантия үтәү турындагы гарантка таләпнен белдергәннән соң (шул исәптән принципалны бетерү белән бәйле рәвештә һәм (яисә) бенефициарны һәм (яисә) бенефициарны юкка чыгаруга бәйле рәвештә) төп йөкләмәне туктатып яисә аны гамәлдә булмаган килешү дип тану;

7) бенефициар тарафыннан башка затка тапшырылган яисә бенефициарның гарантия, хокуклар һәм (яисә) бурычларның төп йөкләмәләре буенча гарантка карата таләпләрнен, гарантия, хокуклар һәм (яисә) вазыйфалар буенча таләпләрнен (хокукларның һәм бурычларның) Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә, облигациягә хокукларның яңа хужастана (сатып алучыга) күчүгә бәйле рәвештә, гарантия белән тәэмин итә торган принципалның (эмитентның) йөкләмәләрен үтәүгә бәйле рәвештә, кыйммәтле кәгазьләр турында курсәтелгән таләпләр (хокуклар һәм йөкләмәләр) тапшырылғаннан тыш) башка нигезләрдә күчү очрагында;

8) башка затка принципал белән бирелгән очракта яисә башка затка хокукларын һәм (яисә) бурычларын (бурычларын) төп йөкләмәләр буенча гарантның алдан язмача ризалыгыннан башка гына тапшыру;

9) гарантияне гарантиядә курсәтелгән очракларда һәм нигезләрдә чакыртып алу нәтиҗәсендә;

10) гарантиядә билгеләнгән башка очракларда.

22. Аның буенча гарант йөклөмәләре туктатылғаннан соң, бенефициар белән гарантия туто күрсәтелгән гарантия буенча нинди дә булса хокуклар бенефициары өчен сакланмый.

23. Муниципаль гарантияне туктату турында билгеле булган гарант бу хакта бенефициарга һәм принципалга хәбәр итәргә тиеш.

Муниципаль гарантияне бәяләүгә яки туктатуга китерерлек хәлләр барлыкка килү турында билгеле булган Бенефициар һәм принципал бу турыда гарантка хәбәр итәргә тиеш.

24. Әгәр муниципаль гарантияне гарант тарафыннан үтәү принципалга карата гарантның рөгресс таләбе хокукуын барлыкка китерсә йә бенефициарның принципалга карата таләбе хокуклары гарантына бирелсә, мондый муниципаль гарантияне үтәү өчен акчалар тиешле бюджет дефицитын финанслау чыганакларында исәпкә алына, ә мондый муниципаль гарантия буенча йөклөмәләрне үтәү бюджет кредиты бири буларак чагыла.

25. Әгәр муниципаль гарантияне гарант тарафыннан үтәү принципалга карата гарантның рөгресс таләбе хокукуын барлыкка китермәсә йә бенефициарның принципалга карата таләбе хокуклары гарантка бирелмәсә, мондый муниципаль гарантияне үтәү өчен акчалар тиешле бюджет чыгымнарында исәпкә алына.

26. Гарантка гарант тарафыннан тулы күләмдә яисә гарантия буенча йөклөмәләрнең нинди дә булса өлешендә түләнгән, яисә бенефициарның принципалга карата таләбе хокуклары гарантка бирелгән хокукларны үтәү тәртибендә түләнгән акчаларны рөгресс тәртибендә кайтару исәбенә алынган акчалата ҹаралар бюджет кредитларын кире кайтару буларак чагылдырыла.

27. Муниципаль гарантияләр белән тәэммин ителә торган кредитлар һәм заемнар максатчан булырга тиеш.

28. Муниципаль гарантия белән тәэммин ителгән кредит (заем) акчаларыннан максатчан файдаланмау факты ачыкланган очракта, муниципаль гарантия бири турындагы шартнамәдә билгеләнгән йөклөмәләрне үтәмәгән яисә тиешенчә үтәмәгән очракта, принципал һәм бенефициар Россия Федерациясе законнары, муниципаль гарантия бири турындагы шартнамәдә билгеләнгән жаваплы була.

29. Бензициарлар билгеле булмаган затлар даирәсе булган йөклөмәләрне тәэммин итүгә бирелә торган муниципаль гарантиянен үзенчәлекләре Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгелән.

30. Муниципаль кыйммәтле кәгазыләр эмиссиясе нәтиҗәсендә барлыкка килгән йөклөмәләр буенча муниципаль гарантияләр бири һәм үтәү үзенчәлекләре Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгелән.

31. Муниципаль гарантияләр бири тәртибе һәм шартлары Россия Федерациясе Бюджет коды һәм аның нигезендә кабул ителгән әлеге ҹарар белән билгеләнә.

28 статья. Муниципаль кыйммәтле кәгазыләр

1. Жирлек исеменнән чыгарылган кыйммәтле кәгазыләр муниципаль кыйммәтле кәгазыләр дип таныла.

2. Муниципаль кыйммәтле кәгазыләр эмитент булып, Жирлек уставында муниципаль алынналарны гамәлгә ашыру хокукуна ия жирле администрация чыга.

3. Жирлек тарафыннан чыгарылырга мөмкин булган муниципаль кыйммәтле кәгазыләрнен төрләре, аларның эмиссия һәм мөрәжәгать итү тәртибе һәм шартлары Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнә.

29 статья. Бюджетара трансферлар

Бюджетара трансферлар РФ Бюджет кодексында билгеләнгән формада һәм тәртиптә бирелә.

30 статья. Татарстан Республикасы бюджетына Жирлек бюджетыннан субсидияләр

1. Татарстан Республикасы бюджетына Жирлек бюджетыннан субсидияләр Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.10 статьясында билгеләнгән тәртиптә бирелә.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән бюджетара субсидияләр Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы Законы нигезендә Поселение бюджетында карала.

31 статья. Жирлекнең акчалата йөклөмәләре

1. Жирлек алдындағы акчалата йөкләмәләр буенча бурычлы кеше билгеле бер датага акчалата йөкләмәләр нигезендә түләргә тиешле акчалар суммасы тора.

2. Жирлек каршында акчалата йөкләмәләр буенча таләпләр Жирлекнен финанс активларын формалаштыра.

3. Россия Федерациисе Бюджет кодексында каралган очраклардан тыш, район алдында акчалата йөкләмәләр буенча бурычларны исәпкә алуда исемлек һәм торғызу кагыйдәләре (нигезләре, шартлары һәм тәртибе), районның финанс-бюджет палатасы тарафыннан билгеләнә.

4. Жирлек каршында мондый йөкләмәләрне үтәүне тәэмин итә торган акчалата йөкләмәләрне (акчалата йөкләмәләр буенча бурычларны) исәпкә ала, шулай ук күрсәтелгән йөкләмәләр һәм алыш-бирешләр буенча таләпләр хокукларын гамәлгә ашыру Россия Федерациисе Бюджет кодексының 93² статьясындагы 4 пунктында күрсәтелгән тиешле орган яисә Россия Федерациисе Бюджет кодексының 93² статьясындагы 5 пунктында күрсәтелгән вәкаләтле зат тарафыннан гамәлгә ашырыла.

5. Килешү нигезендә башкасы билгеләнмәгән очракта, жирлек алдындағы акча йөкләмәләре жирлек бюджетының бердәм счетына акчалар күчерелгән көннән башкарылган дип санала.

II бүлек. БЮДЖЕТ ПРОЕКТЫН ТӨЗҮ

32 статья. Жирлек бюджеты проектын төзү тәртибе һәм сроклары

1. Бюджет проекты чыгым йөкләмәләрен финанс белән тәэмин итү максатларында социаль-икътисадый үсеш фаразы нигезендә төзелә.

Бюджет проектын төзү Жирлек Башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә һәм срокларда Россия Федерациисе Бюджет кодексы нигезендә һәм аның таләпләрен үтәгән килеш кабул ителә торган әлеге Нигезләмә нингезендә гамәлгә ашырыла.

2. Чираттагы финанс елына һәм план чорына Жирлек бюджеты проектын төзү түбәндәгеләргә нигезләнә:

- Россия Федерациисендә бюджет сәясәтен (бюджет сәясәтенә таләпләр) билгели торган Россия Федерациисе Президентының Россия Федерациисе Федераль Жыелышка юлламасы нигезләмәләре;
- жирлекнен бюджет сәясәтенен төп юнәлешләре һәм салым сәясәтенен төп юнәлешләре;
- жирлекнен социаль-икътисадый үсешен фаразлау;
- муниципаль программаларда (муниципаль программалар проектларында, күрсәтелгән программалар проектларында).

3. Бюджет проектын төзү өчен түбәндәгеләр турында белешмәләр кирәк:

- салым һәм жыемнар турында Россия Федерациисе законнары, салымнар һәм жыемнар турында Татарстан Республикасы законнары, Салымнар һәм жыемнар турында Жирлек советының норматив-хокукий актлары эшләнә башлаган вакытка гамәлдәге законнар;

- федераль, региональ, жирле салымнардан һәм жыемнардан, махсус салым режимнарында каралган салымнардан жирлек бюджетына чигерүләр нормативлары;

- Россия Федерациисе бюджет системасының башка дәрәҗәләре бюджетларыннан бирелә торган түләүләрнен өстәмә нормативлары буенча кире кайтарылмый торган кертемнәрнен һәм (яисә) салым керемнәренен фаразлана торган күләме;

- Россия Федерациисе бюджет системасының башка дәрәҗәләреннән тапшырыла торган чыгымнар төрләре һәм күләмнәре;

- муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә норматив чыгымнар.

33 статья. Халыкның социаль-икътисадый үсеше фаразы

1. Жирлек социаль-икътисадый үсеш фаразы кимендә өч елга әзерләнә.

2. Жирлекнен социаль-икътисадый үсеше фаразын Жирлек Советына бюджет проектын керту турында карап кабул ителү белән бер үк вакытта Башкарма комитет тарафыннан хупланы.

3. Жирлек бюджеты проектын төзү һәм карау барышында социаль-икътисадый үсеш фаразын үзгәрту бюджет проектының төп характеристикаларын үзгәртүгә китерә.

34 статья. Бюджет керемнәрен фаразлау

1. Бюджет көрөмнәре Жирлек Советының салымнар һәм жыемнар түрындагы законнар, Татарстан Республикасы законнары һәм муниципаль хокукий актлары хакындагы закон проектиң көрү қөненә гамәлдәге башкарыла ашырыла торган жирлекнәц социаль-икътисадый үсеше фаразы нигезендә фаразлана.

2. Жирле салымнар түрында карап, жирле бюджетлар көрөмнәрен үзгәртүгә китерә торган, чираттагы финанс елында һәм план чорында үз көченә керә торган бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган Совет каарлары чираттагы финанс елына һәм план чорына Жирлек бюджеты түрында карап проекти көртелгәнчә 10 көн алдан ук кабул итепергә тиеш.

3. Салымнар һәм жыемнар түрында Жирлек Советының норматив хокукий актларына үзгәрешләр көрүне күз алдында тота торган Жирлек Советының чираттагы финанс елына һәм план чорына күчергечләр бюджеты түрында карап проекти Совет утырышына көртелгән қөннән соң кабул итепергә норматив хокукий актларында жирле бюджетларның көрөмнәрен (чыгымнарын) үзгәртүгә китерә торган норматив хокукий актларын үз көченә керүе түрында чираттагы финанс елы артынан килүче елның 1 гыйнварынан да иртәрәк булмаган нигезләмәләр булырга тиеш.

35 статья. Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру

1. Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру Кайбыч муниципаль районның Финанс-бюджет палатасында билгеләнгән методика нигезендә дә гамәлгә ашырыла.

2. Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру гамәлдәге һәм кабул итә торган йөкләмәләрне үтәүгә бюджет ассигнованиеләре буенча аерым гамәлгә ашырыла.

36 статья. Муниципаль программалар

1. Муниципаль программалар Жирлек жирлегенә башкарма комитеты (алга таба - муниципаль программалар) тарафыннан раслана.

Муниципаль программаларны гамәлгә ашыру сроклары үzlәре билгели торган тәртиптә Жирлекнәц башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

Муниципаль программалар эшләү һәм күрсәтелгән программаларны формалаштыру һәм гамәлгә ашыру түрында каарлар кабул итү тәртибе Жирлек Башкарма комитетының муниципаль хокукий акты белән билгеләнә.

2. Муниципаль программаларны гамәлгә ашыруны финанс ягыннан тәэммин итүгә бюджет ассигнованиеләре күләме Жирлек башкарма комитетының программаны расланган муниципаль хокукий акты нигезендә бюджет чыгымнарының һәр максатчан маддәсе буенча бюджет чыгымнарының тиешле программыны түрүндагы карап белән раслана.

Чираттагы финанс елыннан башлап гамәлгә ашыруга тәкъдим итә торган муниципаль программалар, шулай ук элек расланган муниципаль программаларга үзгәрешләр жирлекнәц башкарма комитеты билгеләгән срокларда расланырга тиеш.

Муниципаль программалар үз көченә кергән қөннән алыш ике айдан да соңга калмычча бюджет түрүндагы каарларга туры китерелергә тиеш.

3. Һәр муниципаль программа буенча Жирлек ел саен аны гамәлгә ашыруның нәтижәлелегенә бәя бирә. Күрсәтелгән бәяләүне үткәру тәртибе һәм аның критерийлары Жирлек Башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

Күрсәтелгән бәяләү нәтижәләре буенча Жирлек Башкарма комитеты тарафыннан элек расланган муниципаль программаның чираттагы финанс елыннан башлап аны туктату яисә үзгәртү кирәклеге, шул исәптән муниципаль программаны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэммин итүгә бюджет ассигнованиеләре күләмен үзгәртү кирәклеге түрүнда карап кабул итепергә мөмкин.

37 статья. Салым чыгымнарының исемлеге һәм бәясе

1. Жирлекнәц салым чыгымнары исемлеге муниципаль программалар һәм аларның структур элементлары киселешендә Жирлекнәц Башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә, шулай ук муниципаль программаларга карамый торган эшчәнлек юнәлешләрендә төзелә.

2. Жирлекнәц салым чыгымнарын бәяләү ел саен, Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән гомуми таләпләрне үтәп, Жирлекнәц Башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

3. Күрсәтелгән бәяләу нәтижәләре Жирлекнең бюджеттән һәм салым сәясәтенен төп юнәлешләрен формалаштырганда, шулай ук муниципаль программаларны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген бәяләгәндә исәпкә алына.

38 статья. Бюджет проектын төзу тәртибе һәм сроклары

Бюджет проектын төзу тәртибе һәм сроклары, Россия Федерациясенең, Татарстан Республикасының бюджет законнарында һәм Жирлек Советының муниципаль хокукий актларында билгеләнгән таләпләрне үтәп Башкарма комитет тарафыннан билгеләнә.

III бүлек. БЮДЖЕТ ТУРЫНДА КАРАРНЫ КАРАУ ҺӘМ РАСЛАУ

38 статья. Бюджетны карау һәм раслау нигезләре

1. Жирлек бюджеты турындагы карапда бюджет керемнәренең гомуми күләме, чыгымнарының гомуми күләме, бюджет дефициты (профициты) керә торган бюджетның төп характеристикалары, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән башка күрсәткечләр булырга тиеш.

2. Жирлек бюджеты турындагы карап белән тубәндәгеләр расланы:

- бюджет керемнәренең баш администраторлары исемлеге;
- бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторлары исемлеге;
- бюджет ассигнованиеләрен чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет чыгымнары классификациясенең бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары (муниципаль программалар һәм эшчәнлекнән программага карамаган юнәлешләре) буенча, чыгымнар төрләре төркемнәре буенча бүлү;
  - чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет чыгымнарының ведомство структурасы;
  - гавами норматив йөкләмәләрне үтәугә жибәрелә торган бюджет ассигнованиеләренең гомуми күләме;
  - чираттагы финанс елында һәм план чорында Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелә торган бюджеттара трансферлар күләме;
  - чираттагы финанс елына һәм план чорының беренче елына бюджет расланы торган (расланган) чыгымнарының гомуми күләме бюджет чыгымнарының гомуми күләменең кимендә 2,5 проценты күләмендә (максатчан билгеләнеше булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджеттара трансферлар исәбеннән каралган бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча), план чорының икенче елында бюджет чыгымнарының гомуми күләменең кимендә 5 процента күләмендә (максатчан билгеләнеше булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджеттара трансферлар исәбеннән каралган бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча) расланы торган (бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча);
    - чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары;
    - муниципаль эчке бурычның югары чиге һәм (яисә) муниципаль тышкы бурычның югары чиге, елның 1 тыйнварына, чираттагы финанс елыннан һәм план чорының елдан-ел күбрәк узган торышына карап, шул исәптән муниципаль гарантияләр буенча бурычның югары чиге күрсәтелгән булса;
    - Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән Жирлекләр бюджетының башка күрсәткечләре.

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына Жирлек бюджеты турындагы карап расланы торган бюджетның план чоры параметрларын үзгәртү һәм аларга Жирлек бюджетының планлаштырылган чорының икенче елы параметрларын өстәү юлы белән расланы.

Жирлек Советының планлаштырылган чоры параметрларын үзгәртү Жирлек Советының муниципаль хокукий акты нигезендә гамәлгә ашырыла.

Бюджет чыгымнарының ведомство структурасы күрсәткечләрен үзгәртү Жирлек раслаган бюджет ассигнованиеләрен арттыру яисә кыскарту йә бюджет ассигнованиеләре чыгымнарының ведомство структурасына өстәмә максатчан маддәләр һәм (яисә) бюджет чыгымнары төрләре буенча бюджет ассигнованиеләре чыгымнарының ведомство структурасына кертү юлы белән гамәлгә ашырыла.

4. Шартлыча раслана торган (расланган) чыгымнар дигэндэ, бюджет чыгымнары классификациясе нигезендэ план чорында бүлэнмәгән бюджет асигнованиеләре анлашыла.

5. Жирлек бюджеты турындагы каар белән, тиешле бюджет асигнованиеләреннән һәм (яисә) жирлек бюджеты чыгымнарының гомуми күләмнән тыш, Жирлек бюджетының бюджет турындагы каары белән билгеләнгән максатларга чираттагы финанс елыннан башлан кертелергә (бюджетта чагылдырылырга) тәкъдим ителә торган аерым төр салым булмаган керемнәр буенча бюджет керемнәреннән файдалану карапырыга мөмкин.

39 статья. Бюджет проекты белән бер үк вакытта бирелә торган документлар һәм материаллар

Чираттагы финанс елына һәм план чорына Жирлек бюджеты турында каар проекты белән бер үк вакытта Жирлек Советына түбәндәгеләр тапшырыла:

- Жирлектә салым сәясәтенән төп юнәлешләре һәм төп юнәлешләре;
- агымдагы финанс елының узган чорыннан соң жирлекләрнең социаль-икътисадый үсешенең якынча нәтижәләре һәм агымдагы финанс елына жирлекнең социаль-икътисадый үсешенең көтелә торган нәтижәләре;
- Жирлекнең социаль-икътисадый үсеше фаразы;
- чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджетының төп характеристикаларын фаразлау (керемнәрнең гомуми күләме, чыгымнарының гомуми күләме, бюджет дефициты (профициты);
- Жирлек бюджеты проектына ацлатма языу;
- елның 1 гыйнварына муниципаль эчке бурычның һәм (яисә) муниципаль тышкы бурычның югары чиге, чираттагы финанс елыннан һәм план чорының елдан-ел арта баруыннан, шул исәптән Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр буенча бурычның югары чиге;
- агымдагы финанс елына бюджетның көтелгән үтәлешен бәяләү;
- башка документлар һәм материаллар.

40 статья. Поселение советына бюджет турында каар проектын керту

1. Жирлек Башкарма комитеты житәкчесе чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында каар проектын Жирлек Советына 15 ноябрьдән дә соңга калмыйча кертә.

2. Федоровский авыл жирлегенең чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджеты турындагы каары проектында планлаштырылган чорның расланган бюджеты курсәткечләрен төгәлләштерү һәм төzelә торган бюджетның планлаштырылган чорының икенче елы курсәткечләрен раслау күздә тотыла.

3. Федоровский авыл жирлеге бюджетының расланган план чоры параметрларын төгәлләштерү түбәндәгеләрне күздә тота:

- чираттагы финанс елына һәм план чорына Федоровский авыл жирлеге бюджеты турындагы каар проектын карау предметы булган төгәлләштерелгән курсәткечләре раслау;
- Жирлек бюджеты чыгымнарының ведомство структурасының расланган курсәткечләрен арттыруны яисә киметүне раслау, йә ача өстәмә максатчан маддәләр һәм (яисә) тиешле бюджет чыгымнары төрләре буенча бюджет асигнованиеләрен керту.

4. Чираттагы финанс елында һәм план чорында бюджет асигнованиеләренең иң чик күләме Федоровский авыл жирлегенең чыгым йокләмәләрен жирлек Советы тарафыннан билгеләнгән каарларны финанс белән тәэммин итү очен житәрлек булмаса, Башкарма комитет чираттагы финанс елында һәм Жирлек Советы каарларының план чорында үз көченә керү (гамәлне туктатып тору) срокларын үзгәртү турында Жирлек Советы каарлары проектларын Советка күчерә.

41 статья. Бюджет турында каар проектын карау

1. Жирлек Советы рәисе чираттагы финанс елына Жирлек бюджеты турында каар проекты кертелгән көннән алып 2 эш көне эчендә аны экспертиза уздыру очен Ревизия комиссиясенә жибэрә.

10 (ун) эш көне эчендә референдум комиссиясе, ачыкланган очракта, әлеге проектның кимчелекләрен курсәтеп, бюджет турында каар проекты турында бәяләмә әзерли.

Ревизион комиссия бәяләмәсе Совет депутатлары Бюджет турындагы каар проектына төзәтмәләр әзерләгәндә исәпкә алына.

2. Жирлек комиссиягэ, шулай ук Жирлек Советы депутатларына тикшерелеп, чираттагы финанс елина һәм план чорына бюджет турында каарның кертелгән проекты гавами тыңлауларда тикшерелә.

3. бюджет турында каар проекты буенча килештерелмәгән мәсьәләләр барлыкка килгән очракта, Жирлек Советы рәисе каары белән килештерү комиссиясе төзелергә мөмкин, аңа Жирлек Башкарма комитеты һәм Жирлек Советы вәкилләре тигез санда керә. Килешүү комиссиясе бәхәсле мәсьәләләрне карый.

Жирлек бюджеты турындагы каар ике уқылышта кабул ителә.

4. Жирлек Советы тарафыннан 2 (ике) эш көне дәвамында кабул ителгән бюджет турындагы каар имзалау өчен Жирлек Советы рәисенә жибәрелә.

5. Жирлек бюджеты турындагы каар рәсми рәвештә халыкка игълан ителергә тиеш.

42 статья. Бюджет турындагы каарарны раслау сроклары һәм чираттагы финанс елина бюджет турындагы каар кабул ителмәү нәтижәләре

1. Бюджет турындагы каар чираттагы финанс елы башланганчы карапырга, Жирлек Советы тарафыннан расланырга, Жирлек Советы рәисе тарафыннан имзаланырга тиеш.

Жирле үзидарә органнары үз компетенцияләре чикләрендә бюджет турында кабул ителгән каарарны үз вакытында карауны, раслауны, имзалауны һәм халыкка житкерүнө тәэммин итү буенча мөмкин булган барлык чарапларны күрергә тиеш.

2. Чираттагы финанс елина һәм план чорына бюджет турындагы каар финанс елы башыннан үз кеченә көрмәгән очракта, Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән кысаларда бюджет белән вакытлыча идарә итү режими кертелә.

IVбүлек. БЮДЖЕТ ҮТӘЛЕШЕ

43 статья. Бюджетны үтәү нигезләре

1. Бюджетны үтәү Жирлекнен Башкарма комитеты тарафыннан тәэммин ителә.

2. Бюджетны үтәү кабул ителгән бюджетка һәм касса планына туры килергә тиешле бюджет язмасы нигезендә оештырыла.

Бюджет касса бердәмлеге һәм чыгымнарның бирелгәнлеге нигезендә башкарыла.

3. Жирлек бюджеты үтәлешенә касса хезмәте казначылык органнары тарафыннан гамәлгә ашырыла.

44 статья. Керемнәр буенча бюджет үтәлеше

Жирлек бюджетының керемнәр буенча үтәлешен түбәндәгеләр күз алдында tota:

- Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә жирлек бюджетына салымнарны, жыемнарны һәм башка көртмәрне бүлүдән керемнәрне бердәм бюджетка күчерү;

- артык бүленгән суммаларны күчерү, артык түләнгән яисә артык түләтегән суммаларны кире кайтару, шулай ук мондый кире кайтаруны вакытында башкармаган өчен һәм артык түләтегән суммаларга исәпләнгән процентлар суммаларын күчерү;

- салымнар һәм жыемнар турында Россия Федерациясе законнары нигезендә артык түләнгән яисә артык түләтегән суммаларны исәпкә алу:

- артык түләнгән яисә артык түләтегән салымнар, жыемнар һәм бүтән түләүләрне кире кайтаруны (исәпләүне, төгәлләштерүне) гамәлгә ашыру өчен кирәклө суммаларны, шулай ук мондый кире кайтаруны вакытында башкармаган һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә жирле бюджетының бердәм счетыннан арттырылган суммаларны һәм процентларны кире кайтаруны башкармаган өчен процентлар суммасын күчерү.

45 статья. Бюджетның чыгымнар буенча үтәлеше

1. Чыгымнар буенча Жирлек бюджетын үтәү бюджет законнары һәм әлеге Нигезләмә таләпләрен үтәп гамәлгә ашырыла.

2. Бюджетның чыгымнар буенча үтәлеше түбәндәгеләрне күздә tota:

- бюджет йөклөмәләрен кабул итү;
- акча йөклөмәләрен раслау;
- акча йөклөмәләрен түләүне санкцияләү;
- акча йөклөмәләрен үтәүне раслау.

Бюджет акчаларын алучы агымдагы финанс елында бюджет йөклөмәләре лимитлары дәрәжәсенә житкерелгән чикләрдә бюджет йөклөмәләрен ала.

Бюджет чарагаларын алучы муниципаль контрактлар, физик һәм юридик затлар, индивидуаль эшкуарлар белән яисә законнар, башка хокукий актлар, килешү нигезендә бюджет йөклөмәләрен кабул итә.

3. Бюджет чарагаларын алучы бюджет акчалары исәбеннән түләүне санкцияләү өчен киәклә түләү һәм башка документлар нигезендә акча йөклөмәләрен түләү бурычын раслый.

4. Акчалата йөклөмәләрне түләүне санкцияләү бюджет законнары нигезләмәләре нигезендә акча йөклөмәләрен түләү тәртибендә каралган документлар булуын тикшергәннән соң рөхсәт языны (акцептны) башкару рәвешендә гамәлгә ашырыла.

Акча йөклөмәләрен түләү (гавами норматив йөклөмәләр буенча акчалата йөклөмәләрдән тыш) бюджет йөклөмәләре лимитлары алучыларга житкерелгән бюджет акчалары чикләрендә гамәлгә ашырыла.

Халык алдындагы норматив йөклөмәләр буенча акчалата йөклөмәләр түләү жирлек бюджеты акчаларын алучыларга бюджет йөклөмәләре лимитлары житкерелгән чикләрдә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

5. Акча йөклөмәләрен үтәүне раслау бюджет акчаларын физик яисә юридик затлар, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары файдасына бердәм счеттан чыгаруны раслый торган түләү документлары нигезендә гамәлгә ашырыла, шулай ук бюджет акчаларын алучыларның акчаларын үтәү буенча түләүсез операцияләр үткәрүне раслый торган башка документларны тикшерүгә нигезләнеп башкарыла.

46. статья Бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча бюджет үтәлеше

Бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча бюджетны үтәу бюджет язмасы нигезендә бюджет дефицитын финанслау чыганакларының баш администраторлары, администраторлары тарафыннан бюджет язмасы нигезендә гамәлгә ашырыла, мона бюджет законнары нигезләмәләре нигезендә бюджеттың бер счетындагы акчаларның калган өлешләре белән идү операцияләре керми.

47 статья. Жирлек бюджеты турында карап белән расланган керемнәрдән файдалану

Жирлек бюджетын үтәгәндә фактта алынган керемнәр гомуми күләмнәң Бюджет турындагы карапы белән расланган Керем күләмнән тыш агымдагы финанс елына һәм план чорына Жирлекнәң бюджет турындагы карагына, муниципаль акчаларны биләүгә, муниципаль бурычны каплауга, шулай ук, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 217 статьясындагы З пунктында каралган күләмдә бюджет ассигнованиеләре житмәгән очракта, жирлекнәң гавами норматив йөклөмәләрен үтәүгә, шулай ук жирлекнә халык алдындагы норматив йөклөмәләрен үтәүгә Россия Федерациясе Бюджет кодексының 217 статьясындагы З пунктында каралган күләмдә жибәрелегә мөмкин.

Максатчан билгеләнеше булган физик һәм юридик затлардан, шул исәптән әлеге Нигезләмәнәң 48 статьясындагы З пунктында билгеләнгән тәртиптә бюджетка керә торган, максатчан билгеләнеше булган, шул исәптән әлеге Нигезләмәнәң 48 статьясындагы З пунктында билгеләнгән тәртиптә бюджеттара һәм кире кайтарылмый торган субсидияләр, субвенцияләр һәм кире кайтарылмый торган башка бюджеттара трансферлар Жирлек бюджетын үтәгәндә фактта алынган Керем ияләре бюджеты турында карап белән расланган Керемнәр исемлегенән гайре алынган Жирлек бюджеты чыгымнарын арттыруга агымдагы финанс елына һәм план чорына Жирлек бюджеты турындагы карага үзгәрешләр кертмичә бюджет язмасына үзгәрешләр кереп, субсидияләр, субвенцияләр, башка бюджеттара трансферлар бирү максатларына юнәлдерелә.

48 статья. Агымдагы финанс елын төгәлләү

1. Жирлек бюджетын үтәү операцияләре Россия Федерациясе Бюджет кодексының 242 статьясындагы 2 пунктында күрсәтелгән операцияләрдән тыш 31 декабрьдә тәмамлана.

Жирлек бюджетын үтәү операцияләрен төгәлләү агымдагы финанс елында Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм әлеге статья таләпләре нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Бюджет ассигнованиеләре, бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм агымдагы финанс елын финанслауың ин чик күләмнәре үз эшчәнлеген 31 декабрьдә туктаталар.

Агымдагы финанс елының соңғы эш көненә кадәр, шул исәптән Жирлекнең бюджет үтәлешенә касса хезмәте күрсәтүче орган билгеләнгән тәртиптә түләүгә санкцияләнгән бюджет йөкләмәләрен бюджеттың бердәм счетындагы акчаларның калган өлеше чикләрендә түләргә тиеш.

3. Агымдагы финанс елында субсидияләр, субвенцияләр һәм максатчан билгеләнештәге башка бюджетара трансферлар рәвешендә алынган бюджетара трансферлар бюджет кеременә кире кайтарылырга тиеш.

Бюджет чараларының баш администраторы карары нигезендә агымдагы финанс елында файдаланылмаган максатчан билгеләнеше булган субсидияләр һәм башка бюджетара трансферлар рәвешендә алынган бюджетара трансферларга ихтыяж булу турында Жирлек бюджеттың күрсәтелгән бюджетара трансферларның калган өлешеннән артмаган күләмдә чираттагы финанс елында күрсәтелгән бюджетара трансферларны бирү максатларына бюджет чыгымнарын финанс белән тәэмин итү очен бирелгән бюджет кеременә кайтарылырга мөмкин.

Убулек. БЮДЖЕТ ХИСАПЛЫЛЫГЫН ТӨЗҮ, ТЫШКЫ ТИКШЕРУ, КАРАУ һәМ РАСЛАУ.

49 Статья. Бюджет исәпкә алуы һәм бюджет үтәлеше турында хисап бирү

1. Бюджетны исәпкә алуның һәм бюджет хисаплылыгының бердәм методологиясе һәм стандартлары бюджет законнары положениеләре нигезендә Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнә.

2. Бюджет хисабы түбәндәгеләре үз эченә ала:

- 1) бюджет үтәлеше турында хисап;
- 2) бюджет үтәлеше балансы;
- 3) эшчәнлекнең финанс нәтиҗәләре турында хисап;
- 4) акча чараларының хәрәкәте турында хисап;
- 5) анлатма язы.

3. Жирлекнең бюджет хисаплылыгы еллык булып тора. Бюджет үтәлеше турында хисап картал саен исәпләнә.

Агымдагы елның беренче кварталында, яртыеллыгында һәм тугыз аенда бюджеттың үтәлеше турында хисап Жирлек Башкарма комитеты тарафыннан раслана һәм Жирлек Советының һәм Ревизион комиссиясенең Финанс-бюджет палатасына хисап тапшыру срокы тәмамлангандан соң ун көннән дә соңга калмычка Жирлек Советына һәм Ревизион комиссиясенә жибәрелә.

Бюджет үтәлеше турында еллык хисап Жирлек Советы карары белән расланырга тиеш.

50 статья. Бюджет үтәлеше турында еллык хисапны тышкы тикшеру

1. Бюджет үтәлеше турында еллык хисап аны Советта караганчы тышкы тикшерү узарга тиеш, ул бюджет акчаларының баш администраторларының бюджет хисаплылыгын тышкы тикшерүне һәм бюджет үтәлеше турында еллык хисапка бәяләмә бирүне үз эченә ала.

2. Бюджет үтәлеше турында еллык хисапны тышкы тикшерү, Россия Федерациясе Бюджет кодексы таләпләрен үтәгән килеш, Жирлек Советының муниципаль хокукий акты белән билгеләнгән тәртиптә Ревизион комиссия тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3. Жирлекнең Башкарма комитеты агымдагы елның 1 апреленнән дә соңга калмычка аңа бәяләмәгә әзерләнү очен бюджеттың үтәлеше турында хисап тапшыра. Жирлек бюджеты үтәлеше турында еллык хисапка бәяләмә әзерләү бер айдан да артмаган срокта уздырыла. Бюджет үтәлеше турында хисапка бәяләмә төп администраторларның еллык бюджет хисабының еллык бюджет хисабын тышкы тикшерү мәгълүматлары нигезендә әзерләнә.

4. Жирлек Башкарма комитетына бюджеттың үтәлеше турында еллык хисапка бәяләмә Жирлек Ревизион комиссиясе тарафыннан бирелә.

51 статья. Жирлек Советына бюджет үтәлеше турында еллык хисапны тәкъдим итү, карау һәм раслау.

1. Ел саен 1 майдан да сонга калмычча, Жирлек Башкарма комитеты житәкчесе Жирлек Советына финанс елы өчен бюджет үтәлеше турында хисап тапшыра.

2. Бюджет үтәлеше турында еллык хисап белән бер үк вакытта ана бюджет һәм бюджет хисаплылыгын һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләрен файдалануның башка нәтижәләрен анализлаучы анлатма, жирлек бюджеты үтәлеше турында жирлек Советы каары проекты, жирлек бюджеты үтәлеше турында башка бюджет хисабы һәм жирлекнең берләштерелгән бюджетының үтәлеше турында бюджет хисабы, Россия Федерациясенең бюджет законнарында каралган башка документлар тапшырыла.

3. Совет утырышында Жирлек Башкарма комитет житәкчесе Жирлек житәкчесенең доклады тыңлана, яисә аның ризалыгы белән Жирлек ревизия комиссиясе рәисенең бюджет үтәлеше турында доклады тыңлана.

4. Бюджет үтәлеше турындагы хисапны тикшерү һәм карау йомгаклары буенча Жирлек Советы бюджет үтәлеше турындагы хисапны раслау яисә бюджет үтәлеше турындагы каарны кире кагу турында каар кабул итә.

5. Бюджетның үтәлеше турындагы каар Совет тарафыннан кире кагылган очракта, ул күрсәткечләрне дөрес түгел яисә тулы чагылдыру фактларын юкка чыгару өчен бер айдан да артмаган сротка кабат тапшыру өчен кире кайтарыла.

52 статья. Бюджет үтәлеше турында каар

Бюджет үтәлеше турындагы каар белән, керемнәрнең, чыгымнарының һәм бюджет дефицитының (профицитының) гомуми күләмен күрсәтеп, хисап финанс елы өчен бюджет үтәлеше турында хисап раслана.

Хисап финанс елында Жирлек бюджетының үтәлеше турындагы каарга аерым күшүмталар белән түбәндәге күрсәткечләр раслана:

- район бюджеты керемнәре классификациясе кодлары буенча бюджет керемнәре;
- бюджет керемнәренең төрләре кодлары, керемнәр төрләре, дәүләт идарәсе секторының бюджет керемнәренә карый торган операцияләре классификациясе буенча бюджет керемнәре;
- бюджет чыгымнарының ведомство структурасы буенча бюджет чыгымнары;
- бюджет чыгымнары классификациясенең бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча бюджет чыгымнары;
- бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары классификациясе кодлары буенча бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары;
- бюджетлар кытлыкларын финанслау чыганакларына карый торган дәүләт идарәсе секторының операцияләр классификациясенең бюджетлар кытлыкларын финанслау чыганаклары төркемнәре, төркемчәләре, статьялары, төрләре буенча бюджетны финанслау чыганаклары.

Бюджет үтәлеше турындагы каар белән Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм Жирлек Советының муниципаль хокукый актларында билгеләнгән башка күрсәткечләр раслана.

VI бүлек. МУНИЦИПАЛЬ ФИНАНС КОНТРОЛЕ

53 статья. Муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыручи органнар

1. Муниципаль финанс контроле бюджет хокук мәнәсәбәтләрен, физик затларга Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан бүтән түләүләр буенча гавами норматив йөкләмәләрне һәм йөкләмәләрне, шулай үк дәүләт (муниципаль) контрактлары, килешүләр (килешүләр) шартларын үтәүне тәэмин итү максатларында гамәлгә ашырыла.

Муниципаль финанс контроле тышкы һәм эчке, башлангыч һәм аннан соңғы финанс контроленә бүленә.

2. Тышкы муниципаль финанс контроле Жирлек фондның ревизия комиссиясенең контроль эшчәнлеге булып тора

3. Эчке муниципаль финанс контроле Жирлек Башкарма комитетының органнары (вазыйфаи затлары) булып торучы муниципаль финанс контроле органнарының тикшерү эшчәнлеге булып тора.

4. Авыл жирлегенең жирле бюджетын үтәү процессында бюджет хокук бозуларын кисэтү максатларында беренчел контроль гамәлгә ашырыла

5. Шуннан соңғы контроль аларны үтәүнен законлылыгын, исәпкә алуның һәм хисаплылыкның дөреспелеген билгеләү максатларында Жирлек бюджетын үтәү нәтижәләре буенча гамәлгә ашырыла.